

TLAČOVÁ SPRÁVA

13. jún 2023

Slovenský filmový ústav na Art Film Feste pokrstí publikáciu Rodinné filmové striebro

Medzinárodný filmový festival Art Film Fest v Košiciach sa tento rok stane miestom viacerých aktivít Slovenského filmového ústavu (SFÚ). Na jeho pôde sa uskutoční slávnostná prezentácia publikácie *Rodinné filmové striebro*, ktorá vyšla pri príležitosti tohtoročného 60. výročia inštitúcie. Významné výročie ústavu pripomenie aj programová sekcia nazvaná *60 rokov Slovenského filmového ústavu* i ďalšie filmy a sprievodné festivalové aktivity. Prezentácia publikácie *Rodinné filmové striebro* sa uskutoční v pondelok 19. júna o 17.30 hod., festival sa koná od 16. do 23. júna 2023.

Publikácia *Rodinné filmové striebro* predstavuje súbor šesťdesiatich eseí o vybraných šesťdesiatich dielach z dejín i súčasnosti slovenskej kinematografie, ktoré pri príležitosti osláv 60. výročia založenia SFÚ napísali šesťdesiat autori zo Slovenska, Čiech i ďalších európskych krajín. Nadväzuje na súbor kritických reflexií najreprezentatívnejších diel slovenského umenia 20. storočia z vydavateľstva F. R. & G. spred dvadsiatich rokov, ktorý pod názvom *Rodinné striebro* vyšiel z iniciatívy básnika, publicistu a vydavateľa Olega Pastiera. „*S nápadom vytvoriť dôstojné pokračovanie prišiel pred rokom Peter Dubecký, generálny riaditeľ Slovenského filmového ústavu, jedinej štátnej inštitúcie u nás, ktorá sústreďuje, uchováva, skúma a sprístupňuje kinematografické dedičstvo,*“ vysvetľujú v úvode zostavovatelia publikácie Peter Michalovič a Martin Kaňuch. V reprezentatívnej zostave autorov, ktorí sa podujali nazrieť na vybrané slovenské filmové diela s osobitým pohľadom, sú okrem filmových historikov či kritikov, aj filozofi, estetici, teoretici a historici literatúry a vizuálneho umenia, ale tiež prekladatelia, hudobníci alebo publicisti.

Vo výbere filmov sa ocitli dobre známe i menej známe hrané diela ako napríklad *Slnko v sieti* (1962) Štefana Uhra, *Boxer a smrť* (1962) Petra Solana, *Zbehovia a pútnici* (1968) Juraja Jakubiska, *Pacho, hybský zbojník* (1975) Martina Ťapáka, *Ja milujem, ty miluješ* (1980) Dušana Hanáka, *Záhrada* (1995) Martina Šulíka, *Služobníci* (2020) Ivana Ostrochovského, ale aj dokumenty ako *Obrazy starého sveta* (1972) Dušana Hanáka, *Deň náš každodenný* (1969) Otakara Krivánka, *Vedľajšie zamestnanie matka* (1990) Evy Štefankovičovej, *Ako sa varia dejiny* (2008) Petra Kerekesa, *Hotel Úsvit* (2016) Márie Rumanovej či *Frem* (2019) Viery Čákanyovej. Svoj priestor dostal aj československý film *Obchod na korze* (1965) Jána Kadára a Elmara Klosa, medzi raritami je verejnosti úplne neznámy dokument *65,000.000* (1961) Miroslava Horňáka, štyri kambodžské krátkometrážne dokumenty z roku 1959 režiséra Vlada Kubenka, či *Lift* (1974) výtvarníka Vladimíra Havrillu.

„*Pri výbere sme u jednotlivých diel predpokladali už časom potvrdené kvality, nevyhýbali sme sa ani viacerým dielam od našich najznámejších filmových tvorcov. V ďalších prípadoch najmä starších filmov sme sa pokúsili upozorniť na ich opomínané kvality, majstrovstvo, na profil tvorcu, resp. význam nielen v danom segmente našej filmovej produkcie. Pri zaradení tých najsúčasnejších diel zase zohrával rolu ich potenciál, prípadne sľubná perspektíva autora,*“ hovoria zostavovatelia publikácie. Súčasťou knihy sú aj tematicky vybrané reprodukcie diel akademického maliara Ivana Csudaia.

Slávnostná prezentácia publikácie *Rodinné filmové striebro* sa uskutoční na Art Film v Feste, pôjde o premiérové uvedenie knihy na Slovensku. České uvedenie publikácie na knižný trh sa uskutočnilo koncom mája počas prehliadky nazvanej *60 rokov Slovenského filmového ústavu*, ktorá sa konala v pražskom kine Ponrepo v spolupráci s Národným filmovým archívom Praha. Publikácia *Rodinné filmové striebro* vyšla na 416 stranách a za 14,90 eur si ju je možné kúpiť v predajni SFÚ Klapka.sk (www.klapka.sk) online a na Grösslingovej 43 v Bratislave a vo vybraných slovenských

kníhkupectvách. Na Art Film Feste bude v predaji za zvýhodnenú cenu, festivalovú cenu budú mať aj ďalšie produkty z edičného oddelenia SFÚ.

Košický Art Film Fest si tohtoročné výročie SFÚ pripomenie aj špeciálnou programovou sekciou s názvom *60 rokov Slovenského filmového ústavu*, ktorá predstaví klasické dlhometrážne digitálne reštaurované slovenské filmy, uvedené v premiére na prestížnych zahraničných festivaloch klasického filmu. Sú medzi nimi diela *Prípado pre obhajcu* (1964) Martina Hollého, *Lalie poľné* (1972) Ela Havettu, *Prípado Barnabáš Kos* (1964) Petra Solana, *Každý týždeň sedem dní* (1964) Eduarda Grečnera a animovaný film *Zbojník Jurko* (1976) nestora slovenskej animácie Viktora Kubala, od ktorého narodenia tento rok uplynulo sto rokov.

Na festivale sa premietne aj digitálne zrekonštruovaný národopisný dokument *Po horách, po dolách* (1929) Karla Plicku. „*Digitálne zrekonštruovaný film Po horách, po dolách bol prvýkrát takto uvedený na Medzinárodnom festivale nemého filmu v talianskom Pordenone v roku 2022. Vďaka digitálnym technológiám sa jeho obraz podarilo čiastočne zrekonštruovať a divákovi tak po niekoľkých desiatkach rokov dať možnosť vidieť výsledok porovnateľný s nitrátovou kópiou. Po prvý raz sa takto predstaví aj na Slovensku a ako film bez zvuku bude sprevádzaný živou hudbou Davida Kollara a Tomáša Mutinu,*“ hovorí o špeciálnej projekcii filmu v Košiciach Peter Dubecký, generálny riaditeľ SFÚ. Film so širším geografickým rámcom a tematickou paletou etnografických javov zaznamenáva klasické formy ľudovej kultúry. Zobrazuje bezstarostné detské hry odohrávané sa na pozadí malebnej čičmianskej architektúry, na svahoch horehronskej krajiny v Heľpe a vo vysokohorskej scenérii Belianskych Tatier v Ždiari. Na Art Film Feste sa zo zbierok SFÚ premietnu aj tri filmy Juraja Jakubiska *Kristove roky* (1967), *Zbehovia a pútnici* (1969) a *Pehavý Max a strašidlá* (1987), festival ich uvedie v sekcii Pocta Juraj Jakubisko.

Viac informácií o sekcii 60 rokov Slovenského filmového ústavu:

<https://artfilmfest.sk/blog/aktuality/2023/06/art-film-fest-si-pripomenie-60-vyrocie-slovenskeho-filmoveho-ustavu/>

Informácie o publikácii Rodinné filmové striebro:

<http://www.klapka.sk/knihy/rodinne-filmove-striebro>

Vydanie publikácie finančne podporil **AUDIOVIZUÁLNY FOND**

Slovenský filmový ústav

SFÚ je jediná štátna organizácia v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej hlavné úlohy, činnosti a pôsobnosť definuje Zákon o audiovizii č. 40/2015 Z. z. Súčasťou SFÚ ako pamäťovej a fondovej inštitúcie je špecializovaný filmový archív. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva SR. Vybudované má aj moderné digitalizačné pracovisko.

Kontakt: Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, Bratislava, www.sfu.sk.

Predajňa Slovenského filmového ústavu – Klapka.sk

Predajňa Klapka.sk sa orientuje na slovenskú filmovú klasiku a súčasné slovenské audiovizuálne diela na DVD a blu-ray nosičoch. V ponuke má tiež odbornú literatúru z oblasti kinematografie a audiovizie slovenských a českých vydavateľstiev a vybrané diela z produkcie filmových archívov. Ponúka tiež možnosť online predaja a stabilný predajný pult má v priestoroch Kina Lumière.

Kontakt: Klapka.sk, Grösslingová 43, Bratislava, www.klapka.sk.

Kino Slovenského filmového ústavu – Kino Lumière

Kino Lumière sa vo svojej dramaturgii prioritne zameriava na súčasnú slovenskú tvorbu, súčasnú európsku kinematografiu a zlatý fond slovenskej a svetovej kinematografie. Uvádza pravidelné vlastné cykly, tiež viaceré prehliadky a festivaly. Ide o prvé kino na Slovensku, ktoré získalo za dramaturgiu Cenu slovenských filmových novinárov a Cenu Europa Cinemas. Má štyri kinosály, vstupné je od 2,00 do 5,00 €. V roku 2020 spustilo online projekt Kino doma.

Kontakt: Kino Lumière, Špitálska 4, Bratislava, www.kino-lumiere.sk

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk